

ولایت فقیه

www.ketab.ir

روحانیت

سرشناسه: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸.

عنوان و نام پدیدآور: ولایت فقیه و روحانیت/مرتضی مطهری؛ کاری از دبیرخانه بینش مطهر.

مشخصات نشر: تهران: بینش مطهر، ۱۴۰۰.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۹۸-۳-۵

وضعیت فهرست‌بندی: فیا

موضوع: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸. دیدگاه درباره ولایت فقیه

موضوع: روحانیت

شناسه افزوده: موسسه فرهنگی بینش مطهر. دبیرخانه

رده‌بندی کنگره: BP۲۳۳/۷

رده‌بندی دیوئی: ۲۹۷/۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۰۹۶۱۲

www.ketab.ir

ولایت فقیه و روحانیت

مؤلف: متفکر شهید استاد مرتضی مطهری رحمته الله علیه

ناشر: بینش مطهر چاپخانه: مرکز چاپ و نشر اسراء

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰ شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۵۳۰۰۰ تومان

* لطفاً نظرات ارزشمند خود را به دبیرخانه آثار شهید مطهری یا به آدرس

hashemi4693@gmail.com ارسال نمایید.

* جهت راه اندازی طرح و هماهنگی امور مربوطه با دبیرخانه تماس حاصل فرمایید.

آدرس: تهران، خیابان دکتر شریعتی، نرسیده به میدان قدس، خیابان رضایی، خیابان جورابچی، کوچه

عابدی، بن‌بست اطلسی، پلاک ۹۰، مؤسسه فرهنگی بینش مطهر.

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۳۸۰۴۹ و ۰۲۱-۲۲۲۶۷۶۵۳۸ و ۰۲۱-۲۲۲۶۷۶۵۳۸

آدرس سایت: www.bineshemotahar.ir

فهرست مطالب

۱۲..... مقدمه

فصل اول: کلیات و تعاریف

۱۷..... درس اول: معنی ولاء و انواع آن

۱۷..... که سوالات انگیزشی و امتحانی

۱۸..... واژه «ولی»

۱۹..... دو نوع ولاء

۱۹..... ۱. ولاء منفی

۲۳..... ۲. ولاء اثباتی:

۲۳..... الف. ولاء اثباتی عام

۲۶..... ب. ولاء اثباتی خاص

۲۹..... درس دوم: انواع ولاء اثباتی خاص

۲۹..... که سوالات انگیزشی و امتحانی

۳۰..... ۱. ولاء محبت یا ولاء قرابت

۳۵..... ۲. ولاء امامت

۳۷..... ۳. ولاء زعامت

۴۰..... ۴. ولاء تصرف

۴۳..... درس سوم: پیرامون ولایت تکوینی

۴۳..... که سوالات انگیزشی و امتحانی

۵۰..... حیات ظاهر و حیات معنی

۵۱..... نبوت و ولایت

۵۱..... امام، حامل ولایت

فصل دوم: مقدمه‌ای بر حکومت اسلامی

۵۶..... درس اول: طرح بحث

۵۶..... که سوالات انگیزشی و امتحانی

۵۸..... تعاریف حکومت

۵۸..... تعریف اول: حکمرانی

۵۸..... تعریف دوم: مظهر اجرای قانون

۵۹..... تعریف سوم: مدیریت

۶۰..... تعریف چهارم: حکومت مظهر ارشاد و هدایت جامعه

۶۱..... نظریه حکم‌کسیسم درباره ضرورت حکومت

۶۲..... حق حاکمیت

۶۲	۱. نظریه حق الهی
۶۳	۲. نظریه دموکراسی
۶۳	۳. نظریه افلاطون
۶۵	نظر افلاطون درباره خیر و فضیلت
۶۶	اشاره‌های به بحث ادراکات اعتباری
۶۷	چه کسانی شایسته حکومت هستند؟
۶۹	درس دوم: مقومات و نقش‌های جدید حکومت
۶۹	کج سوالات انگیزشی و امتحانی
۷۰	دو نوع تعریف حکومت
۷۱	مقومات حکومت
۷۱	۱. دفاع از جامعه در برابر دشمن
۷۲	۲. حفظ امنیت داخلی
۷۲	۳. وضع قانون
۷۳	۴. قضا و دادگستری
۷۳	۵. ارتباط با واحدهای اجتماعی دیگر (امور خارجه)
۷۴	نقش‌های جدید حکومت
۷۴	۱. آموزش و پرورش
۷۵	۳. مخبرات
۷۵	۴. راه
۷۶	۵. بازرگانی
۷۶	۶. صنایع
۷۶	۷. بهداشت
۷۶	۸. کشاورزی
۷۷	تعریف حکومت
۷۸	نقد نظریه مارکسیسم درباره ضرورت حکومت
۸۱	حق حاکمیت
۸۱	۱. حق طبیعی
۸۲	۲. حق الهی
۸۳	ولایت حاکم یا وکالت حاکم؟
۸۴	۳. حق طبقه برگزیده
۸۶	درس سوم: نظریات درباره حق حاکمیت
۸۶	کج سوالات انگیزشی و امتحانی

۸۷	مروری بر سه نظریه اول
۸۸	۴. نظریه الیگارشسی
۸۸	۵. نظریه دموکراسی
۸۹	۶. نظریه اهل تسنن
۹۱	۷. نظریه شیعه
۹۲	نقد نظریه دموکراسی غربی
۹۴	هدف خلقت انسان
۹۵	انسان برای دین یا دین برای انسان
۹۶	وظیفه حکومت در مقابل انسانیت
۹۷	«ولایت» حاکم نه وکالت او
۹۸	دلیل حرمت اجرت گرفتن بر افتاء و قضا
۱۰۰	درس چهارم: حاکمیت ایدئولوژیک
۱۰۰	کس سوالات انگیزشی و امتحانی
۱۰۱	آیا عقیده یک مسئله شخصی است؟
۱۰۳	جایگاه ایدئولوژی در جامعه اسلامی
۱۰۵	عقیده امری فانتزی نیست
۱۰۶	دلیل تفاوت «آزادی عقیده» در بینش غربی و اسلامی
۱۰۷	امور انتخابی و غیرانتخابی در حکومت اسلامی
۱۰۸	لزوم تعیین شرایط برای منتخبان
۱۱۰	رهبری در جوامع ایدئولوژیک

فصل سوم: ولایت فقیه از دیدگاه امام خمینی^۱

۱۱۳	درس پنجم: ضرورت ولایت فقیه
۱۱۳	کس سوالات انگیزشی و امتحانی
۱۱۴	ضرورت و بداهت ولایت فقیه
۱۱۴	نقش استعمار در معرفی ناقص و نادرست اسلام
۱۱۶	خودباختگی افراد جامعه در برابر پیشرفت‌های مادی غرب
۱۱۶	اعتقاد به ضرورت تشکیل حکومت جزء ولایت است
۱۱۸	دلایل لزوم تشکیل حکومت
۱۱۸	۱. سنت و رویه رسول اکرم ^۹
۱۱۸	۲. ضرورت استمرار اجرای احکام
۱۱۹	۳. ماهیت و کیفیت قوانین اسلام
۱۱۹	بررسی نمونه‌هایی از احکام اسلامی

- ۱- احکام مالی ۱۱۹
- ۲- احکام دفاع ملی ۱۲۱
- ۳- احکام احقاق حقوق و احکام جزایی ۱۲۱
- لزوم انقلاب سیاسی ۱۲۱
- لزوم وحدت اسلامی ۱۲۲
- لزوم نجات مردم مظلوم و محروم ۱۲۲
- لزوم حکومت از نظر اخبار ۱۲۳
- طرز حکومت اسلامی و اختلاف آن با سایر طرز حکومت‌ها ۱۲۵
- شرایط زمامدار ۱۲۷
- ولایت فقیه ۱۲۸
- ولایت اعتباری ۱۲۸
- ولایت تکوینی ۱۳۰
- حکومت وسیله‌ای است برای تحقق بخشیدن به هدف‌های عالی ۱۳۱
- خصال لازم برای تحقق این هدف‌ها ۱۳۱
- درس نهم: ولایت فقیه به استناد اخبار** ۱۳۳
- کدام سوالات انگیزشی و امتحانی ۱۳۳
- جانشینان رسول اکرم^۹ فقهای عادل‌اند ۱۳۴
- بحث در روایت «إِذَا مَاتَ الْمُؤْمِنُ...» ۱۳۶
- مفهوم روایت ۱۳۶
- بحث در روایت «الْفُقَهَاءُ أَمَنَاءُ الرَّسْلِ» ۱۳۷
- هدف بعثت‌ها و وظایف انبیاء ۱۳۸
- فقها در اجرای قوانین و... مورد اعتماد پیامبرند ۱۳۸
- حکومت بر وفق قانون ۱۳۹
- منصب قضا متعلق به کیست؟ ۱۳۹
- دادرسی با فقیه عادل است ۱۴۰
- در رویدادهای اجتماعی به که رجوع کنیم؟ ۱۴۲
- بحث در روایت مقبوله عمر بن حنظله ۱۴۴
- بحث پیرامون آیاتی از قرآن مجید ۱۴۴
- مقبوله «عمر بن حنظله» ۱۴۷
- حکم سیاسی اسلام ۱۴۸
- مرجع امور علمای اسلام‌اند ۱۴۹
- علمای منصوب به فرمانروایی‌اند ۱۴۹

بسم الله الرحمن الرحيم

پس از حمد و تسبیح خدای تعالی، سلام و درود خویش را به روان پاک استاد شهید مرتضی مطهری، نثار می‌داریم که با شعاع فروزان خود، مردگان را حیات بخشید و به ظلمت‌ها نور افشاند. معلم شهیدی که پس از گذشت چند دهه از شهادتشان آثار و مآثر باقیمانده از آن فقید سعید همچنان از طراوت و سرزندگی خاصی برخوردار بوده، جوایگوی بسیاری از مسائل و نیازهای فکری جامعه می‌باشد. از این رو ولی معظم فقیه آثار ایشان را به عنوان مبنای فکری نظام جمهوری اسلامی معرفی نموده است.^۱

در طول سالیان پس از شهادت ایشان، خصوصاً در سال‌های اولیه پس از شهادت در تنظیم و چاپ آثار استاد، زحمات زیادی صورت پذیرفته که جای تقدیر و تشکر دارد، اما با توجه به تجربه مستمر طرح مطالعاتی آثار شهید مطهری و بازخورد نظرات مخاطبین و اندیشه‌جویان، لزوم بازنگری در نحوه چپش مطالب استاد، مشهود می‌باشد؛ بنا به ضرورت فوق، دبیرخانه بینش مطهر به سفارش معاونت تعلیم و تربیت سازمان بسیج، به منظور ایجاد نظام فکری، اقدام به بازنگری و بازسازی آثار ایشان نموده است.

ویژگی‌های کتاب «ولایت فقیه و روحانیت»

۱. در آثار به‌جامانده از استاد شهید مطهری، مباحث مبنایی مسئله ولایت فقیه و روحانیت وجود دارد ولی با توجه به اهمیت مسئله خصوصاً با تشکیل جمهوری اسلامی ایران و لزوم تبیین ابعاد موضوع ولایت فقیه و پاسخگویی به شبهات موجود علاوه بر مباحث استاد از مباحث امام راحل نیز برای تممیم و تکمیل این مبحث استمداد جستیم.

۱. پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام رهبری، بیانات در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت چهارمین

سالگرد شهادت استاد مطهری، روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۲/۲/۴.